

Statuut van de vrijwilliger: aansprakelijkheid en verzekeringsplicht

Sinds 1 januari 2007 zijn gestructureerde organisaties burgerrechtelijk aansprakelijk voor de schade die de vrijwilliger berokkent aan een derde bij het verrichten van vrijwilligerswerk. Voor schade ten gevolge van bedrog, een zware fout of een herhaaldelijke lichte fout blijft de vrijwilliger zelf aansprakelijk. De overige feitelijke verenigingen of niet-gestructureerde organisaties (buurtcomités, ...) blijven onder de bestaande regeling (van gemeen recht) vallen. Hun vrijwilligers zijn zelf aansprakelijk indien zij schade veroorzaken.

Voor de gestructureerde organisaties geldt vanaf 1 januari 2007 ook een verzekeringsplicht. Zij moeten een verzekering burgerlijke aansprakelijkheid afsluiten. De wetgever onderscheidt volgende 3 typen van gestructureerde organisaties:

- rechtspersonen (vzw's, stichtingen, ...)
- feitelijke verenigingen die personeel tewerkstellen
- of die feitelijke verenigingen die op grond van hun specifieke verbondenheid met één van de twee vorige types organisaties beschouwd kunnen worden als een afdeling daarvan (bv. lokale afdeling van een jeugdbeweging)

De niet-gestructureerde verenigingen zijn niet onderworpen aan de verzekeringsplicht, het is echter wel aangeraden dat deze zich ook verzekeren inzake de burgerlijke aansprakelijkheid. (zie http://www.fuifpunt.be/nieuws_item.cfm?id=90 om te kijken of jouw organisatie verzekeringsplichtig is)

Voor organisaties die nog geen verzekering hebben, heeft de federale overheid een kaderovereenkomst afgesloten met de verzekeringsondernemingen voor de uitwerking van een collectieve polis.

(http://mineco.fgov.be/protection_consumer/insurance/insurance_nl_005.htm)

Gratis vrijwilligersverzekering via de provincies

De wetgever voorzag daarnaast de mogelijkheid dat andere overheden, zoals de provincies, een collectieve polis aanbieden, die ruimer is dan deze van de federale overheid of die dit aan een voordeligere kostprijs doen. De collectieve polis aangeboden door de provincies en gesubsidieerd door de Nationale Loterij verschilt op de volgende drie punten van de collectieve vrijwilligersverzekering van de federale overheid:

- De provinciale vrijwilligersverzekering gaat verder: ook de lichamelijke ongevallen en de rechtsbijstand wordt verzekerd, naast de lichamelijke schade.
- De provinciale vrijwilligersverzekering richt zich in eerste instantie tot tijdelijke en occasionele activiteiten van verenigingen!
- Subsiëring door de Nationale Loterij, waardoor de verzekering gratis is, of minimaal een aanzienlijke korting kent.

In principe kan elke vrijwilligersorganisatie die in de provincie is gevestigd genieten van de verzekering. Publieke rechtspersonen en privaatrechtelijke rechtspersonen die onderhevig zijn aan een bijzondere overheidsinvloed worden expliciet uitgesloten. In de praktijk worden vooral kleine, tijdelijke organisaties en eenmalige initiatieven beoogd.

Elke organisatie die een beroep wenst te doen op de gratis vrijwilligersverzekering vraagt eerst een erkenning aan bij het provinciebestuur of de gemeente. Erkende organisaties beschikken per jaar over maximaal 100 vrijwilligersdagen die ze naar eigen goeddunken kunnen besteden (vb. 4 activiteiten met 25 vrijwilligers of 10 activiteiten met 10 vrijwilligers).

De Provinciale Steunpunten Vrijwilligerswerk staan in voor de praktische uitwerking van de verzekering. Je kan bij hen terecht voor verdere inlichtingen omtrent erkenningen en aanvragen. Noteer alvast dat zij eerstdaags starten met de verspreiding van een folder en met de organisatie van infosessies.

De contactadressen en meer informatie vind je op <http://www.verzekeringvoorvrijwilligers.be>